

Чарівні казки

Кохання врятувало заклятого королевича

Як дівоче кохання врятувало залятого королевича-машкару

Був то собі пан. І мав дві дочки, а жінка його вмерла. І мав три села. А ті дочки — одна була, молодша, дуже добра і ладна, а старша була недобра для батька. Але він думає собі: «Треба-то свій маєток продати та й займатися купечеством». Він так і зробив: продав весь маєток, лишив собі дім. І бере всі ті гроші, прощається зі своїми дочками і їде в чужий край за товарами. Він мав там бути три роки. Молодша ж дочка повідає до батька:

— Дай боже, щоб щасливі повернули.— І дуже жалує за батьком: так далеко їде в чужі сторони. А старша повідає до батька:

— Їдьте ж ви, тату, і привезіть мені таких речей, щоб ніде в нашім краю таких не було. А як не привезете, то й самі не приїжджайте!

Поїхав батько. Нема рік, нема другий. Так та молодша дуже за батьком жалує, плаче. А старша повідає:

— О! Не знати чого би я плакала! Мені батько як не привезе того, що казала, то й бачити його не хочу!

Перейшло на третій рік. Накупив батько різних товарів і вже їхав до свого краю. Переправлявся через море, та й все те потопилось, тільки що він вирятувався.. Добився в свій край, і такий вже бідний, що вже за прошеним хлібом їде додому. Іде він, може, рік, і вже недалеко свого дому. І думає собі: «Отак їду і не несу жодного гостинця!» Але їде через місто, дивиться: палац такий химерний, що відколи жив, то ще такого ніде не бачив. Але обмурований довкола високо, тільки через браму видно йому, що є коло палацу город. І такі квіти в тім городі прекрасні, що в цілім світі таких не бачив. І думає собі, яким би способом він тих квітів вирвав для своєї дочки молодшої. І якось він помаленьку всунувся в той город. Оглядається скрізь довкола себе, чи не видно де кого. Тільки вирвав, може, чотири квітки — висувається з-за клумби якась машкара і повідає до нього:

— А ти чого сюди заліз?

Він злякався дуже. Дивиться, що по-панськи вбраний і по-християнськи говорить, а на обличчя не знати що: якась біда! Заріс якоюсь шкорупою, волохатий... І так злякався, що вже стоїть так, як мертвий.

І питається його тая машкара:

— Що ти за один?

Він відповідає:

— Я,— каже,— мав три села. Жінка моя померла, а я ті села продав, думав, що зароблю більше. Накупив у чужих сторонах багато товару і як переправлявся через море, то все потопилося, тільки сам врятувався. І таким лишився бідним, що за прошеним хлібом їду додому. Але маю дві дочки вдома, і дуже мені жаль, що не маю жодного гостинця для них. Не так мені жаль за старшою, як молодшої мені жаль. Хотів для неї хоч квіток занести.

Але тая машкара повідає:

— Ну, що ж тепер буде? Я тебе страчу!

Той проситься, а машкара повідає до нього:

— Я тебе пушу, але як привезеш мені свою молодшу дочку. А як не привезеш, то я тебе і там знайду.

Так той собі подумав: «Що бог дасть, то дасть! Треба привезти». Зажурився і повідає:

— Привезу!

Так зараз десь взялася підвода. Дає йому та машкара квіти і повідає:

— Пам'ятай, щоб мені привіз!

Так той їде, приїжджає додому. І ті дочки повибігали. І тільки-но він скочив з підводи — та й не

знати де поділася. Та й нема нічого, тільки тії квіти. Вітаються дочки з ним. Дає він молодшій квіти. Так вона втішилася батьком! Цілує його, а старша свариться, чому він їй не привіз то, чого вона хотіла. Так батько оповідає своє нещастя, що все потопилося.

А молодша повідає:

— Та що ж робити? Так богу подобалося. Добре, що самі здорові повернулися.

Минув день, другий, на третій день батько повідає молодшій дочці:

— Щоб ти, дочко, знала, який я клопіт мав за тії квіти, що тобі привіз! За них мене якась машкара хотіла згубити.

Вона питається:

— Яким способом?

Батько їй розповідає:

— Вліз до городу, хотів тобі тих квіток вирвати. Дивлюся: нема нікого. І тільки-но вирвав зо три квітки, висунулася до мене якась машкара і хотіла вже мене згубити. Але випросився. І казала мені так, що «як привезеш мені свою молодшу дочку, то тебе пушу». І я казав, що привезу. А як не привезу тебе, то казала тая машкара, що мене і тут знайде.

А дочка повідає:

— Волю я гинути! Поїду для того, щоб ви жили, бо мені жаль вас. А може, мені господь дасть, що я не згину.

І бере батько і везе її. Привозить до того палацу, приходять з нею на те місце. Дивиться: іде машкара і питається:

— А що? Привіз дочку?

Батько повідає:

— Привіз!

І бере та машкара панну за руку і веде до палацу. Кличе і того пана. Приводить їх; там є що їсти-пити на столі. Нема нікого. Просить їх машкара сідати, приймає їх. Все є, чого тільки душа запрагне, але не видно нікого, щоб хто носив ту їжу. Вже вони наїлися, напилися, і повідає та машкара до пана:

— Їдь же ти додому, а дочку я вже не пушу!

Так той пан боїться йому що казати і не знає, що то такого. І та панна не знає, що воно за біда. Та й вже батько їде, а вона лишається.

Машкара з нею скрізь ходить по городі. Мало до неї говорить, вона боїться. Прийде ніч — приходять вони до покою; постелено, вечеря стоїть. Повечеряли вони тільки обоє: не видно нікого. Ідуть спати. Лягає вона. Тая машкара вкладеться їй в ноги — так вона боїться. Прийде ранок — налагоджено вже вмиватися і вбрання налагоджене. Повстають вони, вмиється вона. Сукнів досить є, яких лише схоче. Поки вона вбирається, вже чай готовий — і вони наїдяться, нап'ються і все ідуть собі в той город. Нічого не роблять, тільки ходять собі. Вже вона призвичаїлася до тої машкари і вже не боїться. І вже вона ходила кілька день по тім городі. Але одного разу пішла та машкара в город, а вона лишилася під палацом. Сіла собі і задумалася, жаль їй за батьком, і зачала плакати. Приходить та машкара:

— А ти чого, — каже, — плачеш?

А вона повідає:

— Як мені не плакати? Жаль мені за батьком, що вже давно бачила і що тепер бідний.

Повідає машкара:

— Цить! Не плач! Я тебе пушу до батька, але щоб приїхала!

Пішла та машкара до покою, виносить грошей, дає тій панні і повідає до неї:

— Їдь і пам'ятай, щоб за три дні приїхала назад до мене!

Десь зараз взявся віз, заїздить перед ганок. Сідає вона і їде до батька.

Приїжджає додому. Батько вибіг до неї: так втішився, що вона приїхала. Але тільки висіла з того воза, та й не знати де подівся той. Вона так тішиться батьком, що здорового застала. Дає йому ті гроші і повідає:

— Казав, щоб знов приїхати.

А не знають ні вона, ні батько, що то такого. А то був королевич заклятий: мати його заклала так, що як його хто покохає з дівчат в тій машкарі, то тая машкара зсунеться з нього, а як не покохає, то буде все на ньому.

Але тая панна забавилася більше, як він їй казав. Вже той термін перейшов. Нема тої панни один день, нема другий день. Та машкара плаче за тою панною: думає собі, що вже вона не приїде. Вже і тій панні вкучило у батька. Вона призвичаїлася до тої машкари. їде вона. Але в тім городі був став. І вже та машкара стала собі над тим ставом, і вже хоче топитися.

Панна приїжджає. Приходить до палацу — нема! Вибігла на двір — нема! Побігла в те місце, де вони все ходили, — нема й там. І зробилося їй дуже прикро, так що аж зачала плакати. І зачала кликати:

— Ах, машкара моя кохана! Де ж ти поділася?

І вже біжить в друге місце. Дивиться: стоїть над ставом заплаканий. Вона дуже втішилася.

Прибігає до тої машкари, злапала за голову і поцілувала: жаль їй зробилося, що то він заплаканий. І як вона поцілувала, то й та шкорупа з нього зсунулась. І він такий гарний мужчина зробився, як мальований. І повідає:

— Тільки я мав покутувати!— І повідає до тої панни: — Вже ж я тебе не пущу!

Бере її за руку і веде до покою. Приходять до покою. Де взялися слуги, вже вони бачать людей.

Приходить мати того королевича, тішиться. І той королевич з тою панною оженився, взяв її батька і сестру, і королювали до смерті.